

בינוגרפיה (התיאטרון הקאמרי) — זה בסך הכל מישחק: ביום אחד, בא "מנהל המישחק" לפרופסור האנס קירמן, מרצה למדעי ההתנהגות, ומציע לו לשחק ב"אילו יכולתי לכתוב את קורותי חיי מחדש". הכללים: מותר לו להתחיל מכל תקופה שהיא בעברו. הוא יכול לשנות כל מה שי הוא רוצה. כל החלטותיו נהונות לשיפוטו מחדש. הבחירה החופשית בידו. אבל — כל זה מתייחס רק אליו. על האנשים האחרים, הבאים איתו במגע, אין לו כל שליטה. פרופסור קירמן מתפתה לרעיון (ומי לא היה?) ומסכים לשחק. הוא נובר בנבכי חייו, החל בילדותו וכלה ביום-המישחק, ומגיע, בסופו של דבר, יחד עם הצופה ב"אולם, למסקנה: הבחירה החופשית של ה"אדם אינה אלא אשליה. גם אם יישחק אחרים השפיעו יותר על חייו.

פוליטיקה היא קאריירה. ברם, תוך כדי מישחק מתגלים דברים נוספים על פרופסור קירמן, למשל, שהחלטותיו לא היו אלא חלק פעוט מן הגורמים שבאמת הכריעו בגורלו, שיתכן אפילו שהחלטותיהם של אחרים שהשפיעו יותר על חייו. שהפרופסור הנכבד, נציג אופייני מאיך-כמותו למשכיל המודרני המצוי, הוא איש אנוכי עד כדי אימה. שהוא מנותק לגמרי מהעולם, אותו נועד לחנך בתוקף תפקידו. מנותק עד כדי כך, שהוא חסר אפילו כל עמדה פוליטית שהיא. פוליטיקה, עבורו, הוא משהו שיכול, לכל היותר, להשפיע על

שינפדר ורון ב"תמורה" יש תמורה לכספי הבראונית

קידום הקאריירה או על חייו הפרטיים. ושי הדבר הקרוב ביותר לליבו של האדון ה"משכיל הנאור הוא, בסך הכל: חיי-הנישואין שלו.

צניצונים. המחזאי מאקס (אנדורה) פריש מעביר מישחק זה כמישחק בצעצועים ממש. הצעצועים שלו הם השפה השנונה והדיאלוגים גים החריפים. הוא משתמש בתרגילי-כמה מכריעים, כשאותו מציגות חזרות שוב ו שוב בשניונים קלים בלבד, ומשמשות שי עור בכתובת מחוה.

הבמאי, לאופולד לינדטברג, בשיתוף פעור לה מיקצועי ובנון של המעצב החזותי, ארי נון אדר, מבליטים את הסרקום של פריש, כשאנשים וחפצים משנים את מקומם, והי תאורה היא צעצוע נוסף לשחק בו.

עודר תאומי משחק בטבעיות, ובלי מאמץ כמעט, את תפקיד הפרופסור קירמן. יהודה פוקס הוא "מנהל מישחק" חלקלק ופיקח להפליא. איצקו רחמימוב משרטט תפקיד קטן של רופא בהצלחה כה גדולה, עד שהוא מזכיר רופא מוליירי טיפוס.

חולשת הערב היא במין החלש: יונה אליאן (כאשת הפרופסור) מגושמת, חסרת כל סיגנון זיבור, ואינה מזכירה כלל אשת חברה מבדיקה ומקסימה לפי כללי המישחק.

האם צריכים לסגור תיאטרון נחוץ

מפני שמסתובבים שם מגודלי שיער

מחזה-המתח המרתק ביותר, שהוצג עד עתה על-ידי תיאטרון המרתף שבצפון תל-אביב, נקרא: "מתי תבוא שוב המישטרה לסגור אותנו?"

ככל מחזה אוונגארדי, שולט בו חוסר-ההגיון המוחלט. ה"דמויות מדברות, אי-בלי אינן אומרות מאומה. וכדי שלא יהיה זה מחזה ר"גיל, הוא אינו נמ"שך שעתיים, ואפילו לא יומיים. זה ה"חיל לפני חודשים, ואת הסוף עוד לא רואים באופק. בעצם, מדוע רוצה המישטרה לסגור את המרתף? יש לכך סיבות שונות ומשונות, וכולן כתובות בתקנון. "הספלים אינם מתוודרים לריצפה, מימי הדלת אינם מתאימים לתקנות לשעת-חירום, צריך לדאוג לאולמות-המתנה רחבי-ידיים."

כל אלה, בתיאטרון המשרת בערבים ה"יותר-מוצלחים שלו כעשרים וחמישה או שלושים איש, מופיע לא פעם לפני עשרה צופים בלבד, והמבטל מיספר הצגות ב"שבוע, כשאפילו חמישה צופים אינם מגי"עים למקום.

אבל מה זה איכפת למשטרה? לה יש תקנון, וזהו.

חוץ מזה, השכנים מתלוננים. "קצת משונה", טוען מוני יקים, מנהל המקום, "שדווקא השכנים מן הקומות ה"גבוהות מתלוננים, ואלה שהם ממש מעלינו אין להם כל טענות. ועוד יותר משונה — לא החלו מיד עם פעולת התיאטרון, אלא לאחר שהמרתף פעל כבר לא מעט זמן."

אחת השכנות במקום מעקמת את אפה ומציינת: "מדי בוקר מתגודדים כאן כל מיני טר"פוסים משונים, עם שערות ארוכות." מתוך ניימת קולה משתמע מיד שטיפוסים משונים עם שערות שכלה חייבים להיות חשישני קים, פושעים או לפחות מופרעים, ואין מה לדבר שיש לשלוק אותם מכל סביבה מהוגי"נת, אנטרסוציאליים שכללה.

מוני: "אולי הם רוצים להעמיד אותנו אל הקיר ולירות בנו, כדי לפתור את כל הבעיה. אבל אני חושב שבדיוק כפי שיש להם זכות לקרוא לנו אנטרסוציאליים, יכור לים אנו לקרוא להם כך, בדיוק באותה מידה של צדק."

ועוד: "אצלי לא מעשנים חשיש, לא מוכרים סיגריות, והמשקה היחידי שאפשר

לקבל בהפסקה, הוא כוס קפה." ואת זה שותים אפילו השכנים עדיני-הנפש. או איך זה שלא סגרו עדיין את המרתף? קודם כל, מפני שמוני עקשן, אינו מותר, רץ לעורר-דין (שאינו מקבל שכר, כי אין ממה לשלם) ומשיג מדי פעם בפעם דחיות. הדחיה הלפני-אחרונה נגמרה בשבוע שעבר. דובר המשטרה הסכים כבר לדחות את ה"קץ בחודש נוסף, אלא ששופט חסר-סבלנות הודיע כי לא יסכים ליותר משבועיים. כל"ר מר — המערכה הבאה בתחילת מאי.

מוני

מוני יקים משנס מותניו וקורא לעזרה. לעיריה הוא פנה כבר פעמים אין-ספור, משרד-התינוך וכל שאר המשדרים הנוגעים בדבר מכירים אותו היטב. ואילו הוא, מכיר היטב את התשובות שלהם.

"מה לעשות, חביבי, אתה אוונגארדי, ו"אוונגארד מוכרח לסבול בכל מקום." "אם ניתן לך, נצטרך לתת גם לאחרים." "בעירייה יש דתיים, והם אינם רוצים לעזור משום שאתה מציג בערבי שבת." משהו בכל זאת קיבל. תמיכה קטנה מ"משרד התינוך והתרבות, שהספיקה לכסות את חשבונות הטלפון המנוקט, ועוד כמה חובות שלא סבלו דיחוי. אבל אין זו אלא טיפה בים.

דווקא הבטחות מגיעות אליו מכל מקום.

פביאן וארויו ב"זה מסתובב" ובטח גם חשישניקים...

בערב פומבי במיעדון צוותא הבטיח ראש-העיר למצוא סתרון מהיר לבעית המרתף. זה היה לפני זמן רב. מאז אין מוני מצ"ליח להשיג אפילו ראיון אצלו. אבל כאשר נשאל אותו ראש-עיר, באותן הנסיבות, מ"דוע חי-היללה גוססים בתלאביב, בערבי

מהיום טוב באמצע

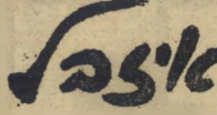
שבת, הוא הצביע בגאווה על מקומות תרבות פתוחים, כמו — תיאטרון המרתף, הממונה על תרבות נוער וספורט, בעיריה, אליהו שפייר, הבטיח כבר מזמן לעזור. עד עכשיו, לא חרג מגדר ההבטחות. הצעתו האחרונה: "הקימו ועדה ציבורית למען ה"תיאטרון, ואז נתמוך."

בעצם, אף אחד אינו משיב ב"לאו" מוח"לט. תיאטרון המרתף הוכיח שיש לו מקום, ואפילו חיוני בנוף הישראלי. לא זו בלבד ששתיים מהצגותיו, זה מסתובב וסיפורי ענ"נון זכו לביקורות חיוביות, הישג שתיאט"רות מכובדים מאוד אינם יכולים להתגאות בו, אלא שהסתבר כי יש צורך בכימה קט"נה, צנועה ובלתי-ימרמנית, בה יוכלו גם ישראלים וחסרי מרפקים ומהלכים גבוהים, להציג את יצירותיהם בפני הקהל הרחב.

אבל אי אמרת "לאו" אין פירושה "הן". וכשחבר תלויה לו מעל הצוואר, קרא מוני לכל העיתונאים ואנשי-הרוח שביקרו ב"מקום, הזמין אותם למסיבת-עיתונאים. אלא שכל המשכילים יפ"הנפש, יושבי שולטן וכסית, השופכים אש וגופרית על שונאיהם האישיים מעל דפי עיתוניהם, לא מצאו לנכון להטריח את עצמם. דווקא ה"מבקרת השנואה והמושמצת ביותר, הלא היא דדה בושם, צילצלה והבטיחה לעשות כמיטב יכולתה (היא כבר הקימה נגדה את זעם המישטרה בכתבה קודמת על המרתף). בעצם, המצב די נואש, אבל מוני ממשיך לחלום. הוא ינסה להקים ועד ציבורי, אולי זה יעזור. והוא ימשיך לבקש תמיכות ו"ל"קחת שיינתנו לו, ולא כפי שעשו עד עכשיו. פעם רצו לסתום לי את הפה ולהיפטר מן הנודניק, אז הציעו לי מקום חדש. הראו לי מחסן במיגרשי התערוכה, שאפשר היה, בהשקעה של כמה עשרות אלפי לירות, לה"פוך אותו למקום נסבל. שאלתי מאין אקח את הכסף, ואז השיבו לי בתמיחה: מה, אין לך כסף?

דבר אחד קשה להבין: אם אפשר למצוא 14 מיליון דולר למוזיאון-מריבה, ועוד כמה מיליוני לירות לכיסוי גרעונות של תיאט"רון עירוני הנקטל ללא-הרף, מבחוז ומבס"נים — איך זה שלא הצליחו למצוא עדיין את כמה עשרות אלפי הלירות הדרושות למקום צנוע כזה?

או שמא התמיכה תלויה בחוסר שערות?

ויר הוא אחד הזכרונות היותר טובים של המחזמר קרחת ז"ל, ואם יש מי שפיקפק עדיין בכשרונו של שלום חנוך לכתוב שי"רים, יאזינו נא לשומרים ובעיקר לנוגה — שהוא אולי השיר היפה ביותר שנכתב ב"שפה העברית בשנה האחרונה.

ציפי שביט ב"ג'אמבו" רגל שבוטל בסלת פירות

מכליהם ומוהאים כפיים. להוכיח שאמנות טובה אינה זקוקה למיליונים ולפרשנים.

תקליטים

חדש, שונה, ואפילו מהנה

מי שרוצה לצאת קצת מן השיגרה של הריבה, הנמרחת בשיכבה עבה על הפימון הישראלי המצוי, עם מיטב החיקויים של סך רמו כתוספת נופר, ינסה נא להאזין לתקליט חדש של שלושה בחורים צעירים שהתעקשו לעשות בו בדיוק מה שהם רוצים. השלושה הם שובבי ציון, המוכרים כבר די בצורך מן המיצעדים למיניהם. קובי רכט, קובי אשרת וחנן יובל החלו מקליטים לפני כמה חודשים, עמלו למצוא שירים, עמלו עוד יותר למצוא תקליט כדי להקליט אותם, ואחר כך, כדי למצוא מישהו שיוציא את התקליט. אבל בסופו של דבר זה יצא.

לא הכל מושלם. יש רעיונות מקוריים ב"עיבודים, המתבזבזים במנגינות מונוטוניות. מוזמן לזמן נגמה לך כאלו שובבי ציון לא רק הושפעו מסיגנונות זרים, אלא פשוט חיקו אותם (סיימים נוסח היי ג'וד). אבל לזכותם יש לומר שזה שונה, ולעיתים אפי"לו מהנה מאוד. איש גדול הוא מן הלהיטים היותר מוצי"חיים של התקופה האחרונה, איש מזג-הא"

מחול

לרקדנים אין חלטורות!

אם יש מוסד אחד בארץ הזאת, אשר רשאי לקרוא לעצמו "תרבות" במלוא מובן המילה, הרי זו להקת הבלט בת שבע.

בלא התופים והתצוצרות והמיליונים של הביטה, מבלי לגרש את שנברג, כמו הפיל-הרמונית, הצליחה להקה זו להגיע לרמה וביקורות גלגליות, על אף העובדה שהיא צומחת בעצם בארץ שאין בה תרבות-ריקוד, אמנותית שזיכתה אותה בפירסום בינלאומי ובלט נחשב לאמנות אבסטרקטית המיועדת רק למשוגעים לדבר.

הדבר הראשון והבולט ביותר כאשר ר"ר אים את תוכניה החדשה של בת שבע (וזה היה בעצם גם הדבר הבולט ביותר בתוכנית הקודמת), הוא היסודיות שבה הכינו את ה"תוכנית. הרחק מאחורית החלטורה, המאפ"יינת את התיאטרון הישראלי (איוה מול שלרקדנים אין חלטורות!), מורגש היטב כי הכל תוכנן ועובד עד הפרט האחרון.

הנושא הוא תמיד אותו הנושא: היחסים בינו לבינה. הביטוי — התנועה. וכאשר רינה שינפדר ורחמים רון מבצעים את "תמורה" שלל הכוריאוגרפית הישראלית מירלה שרון, אפילו בורים בכור יוצאים